

Førskolelærere jubilerer i hovedstaden

Aftenposten

3. sep. 1985

652ord

Barnevernsakademiet i Oslo - en av landets to høyskoler som har spesialisert seg på utdanning av førskolelærere - er 50 år. Fredag og lørdag ble jubileet behørig feiret. Oslo kommune inviterte til mottagelse på Rådhuset og akademiet arrangerte

festaften i Ingeniørenes Hus. HKH prinsesse Astrid fru Ferner var til stede under den faglige markeringen lørdag i Manglerud videregående skoles aula. Her ga blant annet høyskoledosent Eva Balke et historisk tilbakeblikk på barnehaven og førskolelærerutdannelsen. Videre var det paneldebatt over emnet "Barna i våre hender? ".

Barnevernsakademiets hovedoppgaver er å gi treårig sammenhengende utdanning av førskolelærere.

Å tilby videreutdanning for førskolelærere på et halvt, ett eller to år. Drive forsøks og utviklingsarbeid innen det førskolepedagogiske arbeidsfeltet, og å arrangere etterutdanningskurs.

Ca. 90 personer fant veien til første del av den faglige markeringen av 50årsjubileet til Barnevernsakademiet i Oslo. Rektor Unni Bleken ønsket velkommen og Bøler Skolekor med dirigent Vigdis Akselberg stod for de lette toner.

Eva Balke viste til at "barnehaveideen" strekker seg hundre og femti år tilbake. Det begynte egentlig med barneasylene, som ble den store sosiale markering i 1830-årene. Ideene ble avlet i Danmark og Tyskland, men modellen var engelsk.

Mange familier levde i en håpløs situasjon, der foreldre arbeidet 12 timer eller mer i døgnet, og barna ble forsømt. Med masseomsorg ville barna ihvertfall få trygghet, mat og klær, mente man.

- Folk som forvaltet midlene, hadde også de rette kontakter. En stund var det høyst moderne blant utdannede å engasjere seg i problemet, fortalte Eva Balke. Hun nevnte spesielt generalmajor Paul Hansen Birch og enkefru Stine Aas, som fikk igangsatt de første asylene her i landet i Trondheim og Oslo. Driften av dem var avhengig av godtdolks gavmildhet, for den gang var det ikke snakk om offentlig støtte.

I Norge var det samtidig kvinner som reiste ut for å utdanne seg til barnehavelærere og som senere begynte private barnehaver, for eksempel i foreldrenes hus.

Men det var faktisk en mann, Friedrich Fröbel, som satte det hele i gang. Han hadde skapt en fullstendig institusjonsmodell for barnehavene, et klart alternativ til asylene. Hans modell var basert på et pedagogisk innhold, lek og barnets spontane evne til utvikling. Mannen ble imidlertid

sett på som farlig. I åtte år var barnehavene forbudt.

Like fullt var Fröbel en kulturskaper. Barnehaveideen spredte seg til andre vestlige land. Barnehavene skulle legges til områdene hvor foreldrene og barn bodde. Denne nyskapningen ble først etablert i Finland, Sverige og Danmark, senere i Norge i 1870, fortalte Eva Balke.

Så kom Husmødrenes barnehaver, de første på Hersleb og Torshov i 1930-årene. Eva Balke kom her inn på de forskjellige pedagogiske og psykologiske tanker som påvirket utviklingen av dagens barnehaver, lovene omkring dem, foruten debatten omkring

barnehavene.

- Er det skolens innhold som skal overføres til yngre årskull? Er barnehavene for tomme, slik barneasylene var det? Eller kan barnehavene gi noe til virksomheten i skolen? Uansett er utfordringene store. Man har heller ikke nok barnehaveplasser til dem som ønsker det, sa

Eva Balke.

De aller første folkebarnehavene var Studentersettlementet i Fossgården, barnehaven i Deichmanske bibliotek på Schaus plass og Sagene folkebarnehave. Ved sistnevnte begynte folkeakademiet sin virksomhet med Inger Grundt Pedersen. Eva Balke tok også opp utviklingen av førskoleutdannelsen frem til idag.

I 1935 skiltet akademiet med ti ettårige studieplasser, mens man i 1985 har 400 studieplasser fordelt på treårig grunnutdanning, etterutdanning og hovedfag. All virksomheten er nå samlet på ett sted: Manglerud videregående skole.

Rektor Unni Bleken (t.h.) ønsket velkommen og høgskoledosent Eva Balke holdt foredrag under Barnevernsakademiet i Oslos faglige markering av 50årsjubileet.